

Tarcza Antykryzysowa – wsparcie z ZUS

Ochrona zatrudnienia oraz zmniejszenie obciążeń i zachowanie płynności finansowej w firmach to główne cele pakietu regulacji, które składają się na Tarczę Antykryzysową. Regulacje te weszły w życie 1 kwietnia. Wśród rozwiązań, które mają zapobiegać skutkom epidemii koronawirusa w Polsce, jest wsparcie realizowane przez ZUS.

Jakie wsparcie można otrzymać w ZUS?

Zwolnienie małych firm, zgłaszających do 9 osób do ubezpieczeń społecznych, ze składek za marzec, kwiecień i maj 2020 r.

Państwo przejmie na 3 miesiące pokrycie składek do ZUS od przedsiębiorców działających przed 1 lutego 2020 r. Zwolnienie dotyczy składek za przedsiębiorcę i pracujące dla niego osoby. Ze zwolnienia mogą skorzystać także samozatrudnieni z przychodem do 15 681 zł (300% przeciętnego wynagrodzenia), którzy opłacają składki tylko za siebie. Zwolnienie dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych. Zarówno przedsiębiorca, jak i pracujące dla niego osoby zachowują prawo do świadczeń zdrowotnych i z ubezpieczeń społecznych w okresie zwolnienia ze składek.

Przedsiębiorcy opłacający składki na własne ubezpieczenia i osoby z nimi współpracujące zachowują prawo do świadczeń w razie choroby i macierzyństwa, jeżeli byli objęci dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym na 1 lutego 2020 r.

Ze zwolnienia ze składek nie skorzystają firmy, które znajdowały się w trudnej sytuacji w grudniu 2019 r. i nie regulowały należności, w tym składek pobieranych przez ZUS. Wynika to z regulacji UE.

Przykład 1

Spółka komandytowa zajmująca się doradztwem ubezpieczeniowym zatrudnia na 29 lutego 2020 r. 3 pracowników oraz 2 osoby na umowę zlecenia. Prowadzi działalność od listopada 2007 r. Złożyła 6 kwietnia 2020 r. e-wniosek o zwolnienie z opłacania składek za marzec, kwiecień i maj 2020 r. Spółka nie znajdowała się w trudnej sytuacji 31 grudnia 2019 r. Musi składać dokumenty

rozliczeniowe do 15 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły i robi to zawsze w terminie.

Spółka ma prawo do zwolnienia z opłacania składek za marzec, kwiecień i maj 2020 r., ponieważ zgłoszona była jako płatnik składek przed 1 lutego 2020 r. oraz na dzień 29 lute-go 2020 r. do ubezpieczeń zgłaszała 5 osób (mniej niż 10 ubezpieczonych). Zwolnienie z opłacania składek nastąpi dopiero po złożeniu dokumentów rozliczeniowych.

Przykład 2

Pan Michał prowadzi działalność, w ramach której zajmuje się coachingiem i mentoringiem dla prezesów firm, szczególnie w zakresie wystąpień publicznych. Prowadzi jednoosobowo działalność gospodarczą od marca 2013 r. i opłaca składki wyłącznie na własne ubezpieczenia. Składki opłaca od najniższej podstawy. W marcu 2020 r. osiągnął przychód w wysokości 20 tys. zł, w kwietniu 2020 r. przychody wyniosły 10 tys. zł. Pan Michał nie znajdował się w trudnej sytuacji 31 grudnia 2019 r. Pan Michał 20 czerwca 2020 r. złoży e-wniosek

o zwolnienie z opłacania składek za kwiecień i maj 2020 r.

Pan Michał ma prawo do zwolnienia z opłacania składek za kwiecień i maj 2020 r., ponieważ:

zgłoszony był jako płatnik składek przed 1 lutego 2020 r.,

jego przychody w kwietniu (pierwszy miesiąc, za jaki wnioskuję o zwolnienie z opłacania składek) były niższe niż 15 681 zł.

Nie musi składać dokumentów rozliczeniowych, bo jest zwolniony z obowiązku ich składania – ZUS sporządza dokumenty za płatnika.

Świadczenie postojowe dla osób, które wykonują umowy cywilnoprawne(umowy zlecenia, agencyjne, o dzieło)

Świadczenie co do zasady wynosi 2080 zł (80% minimalnego wynagrodzenia) i jest nieoskładkowane oraz nieopodatkowane. W przypadku osób wykonujących umowy cywilnoprawne, których suma przychodów z tych umów w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe wynosi do 1299,99 zł (mniej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2020 r.), to świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tych umów. Aby uzyskać świadczenie, przychód w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku nie może przekraczać 300% przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku. Poza tym zawarcie umowy musi nastąpić przed 1 lutego 2020 r.

Przykład 1

Pan Maciej jest kelnerem w kawiarni. Pracuje na podstawie umowy zlecenia zawartej od 10 stycznia 2020 r. na czas nieokreślony. Z umowy zlecenia wynika, że otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 1500 zł. Właścicielka kawiarni potwierdziła, że od 1 do 13 marca w jej kawiarni było znacznie mniej klientów, a od 14 marca 2020 r. kawiarnia jest zamknięta z powodu COVID-19. W marcu 2020 r. przychód pana Macieja z umowy zlecenia wyniósł 600 zł. Na wniosek pana Macieja właścicielka kawiarni złożyła 9 kwietnia 2020 r. e-wniosek o świadczenie postojowe.

Pan Maciej otrzyma świadczenie postojowe za kwiecień 2020 r. w wysokości 2080 zł, bo spełnia następujące warunki:

- podlegał ubezpieczeniom społecznym tylko jako zleceniobiorca (nie ma innych tytułów do ubezpieczeń społecznych, np. umowy o pracę),
- umowa zlecenia została zawarta przed 1 lutego 2020 r.,
- właścicielka kawiarni potwierdziła przestój spowodowany wystąpieniem COVID-19,
- w marcu wynagrodzenie pana Macieja było niższe od 15 595,74 zł (300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z IV kwartału 2019 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku).

Przykład 2

Pan Olaf jest reżyserem. Nie podlega ubezpieczeniom społecznym. Zawarł 28 stycznia 2020 r. umowę o dzieło na film dokumentalny. Zgodnie z umową, po odbiorze filmu otrzyma wynagrodzenie w wysokości 14 000 zł. Ze względu na zagrożenie epidemiczne zamawiający odstąpił od umowy 15 marca 2020 r. Pan Olaf wystąpił do zamawiającego i ten złożył 6 kwietnia 2020 r. e-wniosek o świadczenie postojowe.

Pan Olaf otrzyma świadczenie postojowe za kwiecień 2020 r. w wysokości 2080 zł, bo:

- umowa o dzieło została zawarta przed 1 lutego 2020 r.,
- określone w umowie wynagrodzenie jest wyższe od 1300 zł i niższe od 15 595,74 zł. (300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z IV kwartału 2019 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku).

Świadczenie postojowe dla samozatrudnionych

Świadczenie co do zasady wynosi 2080 zł (80% minimalnego wynagrodzenia) i jest nieoskładkowane oraz nieopodatkowane. Żeby uzyskać to świadczenie, przychód w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku nie może przekraczać 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału (ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku). Poza tym rozpoczęcie działalności musi nastąpić przed 1 lutego 2020 r. Przychód w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku musi spaść o co najmniej 15% w stosunku do miesiąca poprzedniego.

Nie trzeba zawieszać działalności, ale świadczenie przysługuje także samozatrudnionym, którzy zawiesili ją po 31 stycznia 2020 r., jeżeli przychód z tej działalności z poprzedniego miesiąca nie przekroczył 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Samozatrudnieni rozliczający się w formie karty podatkowej, którzy korzystają ze zwolnienia z podatku VAT, otrzymają świadczenie postojowe w wysokości 1300 zł.

Przykład 1

Pan Adam prowadzi zakład szewski od kwietnia 2015 r. Podatek rozlicza we-dług karty podatkowej i korzysta ze zwolnienia z podatku VAT. Ze względu na zagrożenie epidemiczne w marcu miał mniej klientów. Złożył 1 kwietnia 2020 r. e-wniosek o świadczenie postojowe.

Pan Adam otrzyma świadczenie postojowe w wysokości 1300 zł.

Pan Adam spełnia warunki:

- podlegał ubezpieczeniom społecznym tylko jako przedsiębiorca,
- rozlicza podatek według karty podatkowej i korzysta ze zwolnienia z podatku VAT,

więc przysługuje mu świadczenie postojowe w wysokości 1300 zł.

Przykład 2

Pani Krystyna prowadzi wyłącznie zakład fryzjerski. Prowadzi go od listopada 2019 r. Ze względu na zagrożenie epidemiczne już w lutym 2020 r. wizyty odwołało 25% klientek, a w marcu ponad 50%. Złożyła 20 kwietnia 2020 r. e-wniosek o świadczenie postojowe.

W lutym 2020 r. jej przychody wyniosły 5000 zł a w marcu tylko 2000 zł, były więc niższe o 60%.

Pani Krystyna otrzyma świadczenie postojowe w wysokości 2080 zł.

Pani Krystyna spełnia warunki:

- podlega ubezpieczeniom społecznym tylko jako przedsiębiorca,
- rozpoczęła prowadzenie działalności przed 1 lutego 2020 r.,
- jej przychód w marcu spadł więcej niż 15% w stosunku do lutego i nie przekroczył 15 595,74 zł (300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z IV kwartału 2019 r. ogłoszonego przez Prezesa GUS na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS obowiązującego na dzień złożenia wniosku).

Ulga w opłacaniu składek bez opłaty prolongacyjnej – odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności z tytułu składek

Z ulgi może skorzystać każdy płatnik składek. Dotyczy składek za przedsiębiorcę i pracujące dla niego osoby. Nie ma znaczenia od kiedy płatnik prowadzi działalność. Nie ma też znaczenia wielkość jego firmy. Z ulgi mogą skorzystać także samozatrudnieni.

Ulga dotyczy składek od stycznia 2020 r. Dzięki uldze można opłacić składki do ZUS w dłuższym czasie. Jeśli płatnik złoży wniosek przed terminem płatności składek, nie poniesie żadnych kosztów związanych z ulgą. Jeśli wniosek złoży po terminie opłacania składek, ZUS naliczy odsetki za zwłokę na dzień złożenia wniosku.

Przykład 1

Pani Grażyna prowadzi duży zakład kosmetyczny. Ze względu na zagrożenie epidemiczne już w lutym wizyty odwołało 35% klientek, a w marcu ponad 50%. Pani Grażyna nie miała środków na opłacenie składek za styczeń, luty i marzec 2020 r. Złożyła e-wniosek 8 kwietnia 2020 r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek za okres od stycznia 2020 r. (łącznie ze składką za marzec 2020 r.). We wniosku wskazała, że spłatę należności może rozpocząć od czerwca

2020 r. i spłacić zadłużenie w 12 ratach.

Pani Grażyna może uzyskać zgodę na układ ratalny obejmujący składki za styczeń i luty wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień złożenia wniosku (8 kwietnia 2020 r.) oraz za marzec (wniosek złożony przed terminem płatności, więc bez odsetek za zwłokę). Do układu ratalnego nie będzie naliczona opłata prolongacyjna.

Przykład 2

Pan Michał złożył 19 marca 2020 r. e-wniosek o odroczenie terminu płatności składek za luty, marzec i kwiecień 2020 r. w trybie uproszczonym. Zakład pozytywnie rozpatrzył wniosek i odroczył składki odpowiednio o 3 miesiące. ZUS powiadomił płatnika o przygotowanym aneksie, w którym zniesiona została opłata prolongacyjna. Płatnik składek zwrócił się z e-wnioskiem o dodatkową zmianę warunków odroczenia terminu płatności, wydłużając spłatę składek o dodatkowy miesiąc.

Pan Michał ma możliwość aneksowania umowy o odroczeniu terminu płatności składek za luty, marzec i kwiecień poprzez wydłużenie terminu zapłaty każdej składki odpowiednio do 4 miesięcy, bez opłaty prolongacyjnej.

Przykład 3

Sieć hoteli zatrudniająca 256 pracowników w związku z wprowadzonymi ograniczeniami w przemieszczaniu osób ze względu na zagrożenie epidemiczne odnotowała straty w marcu i kwietniu 2020 r.

Na 31 grudnia 2019 r. sieć miała niewielkie zadłużenie za okres 4 miesięcy i negocjuje warunki spłaty zadłużenia.

W jaki sposób można ubiegać się o wsparcie w ZUS?

Aby otrzymać wsparcie realizowane przez ZUS w ramach Tarczy Antykryzysowej, trzeba złożyć odpowiedni wniosek:

- **RDZ** – wniosek o zwolnienie z opłacania składek,
- **RSP-C** – wniosek o świadczenie postojowe dla umów cywilnoprawnych (wypełnia zleceniodawca lub zamawiający),
- **RSP-D** – wniosek o świadczenie postojowe dla prowadzących działalność,

- **RDU** – wniosek o ulgę w opłacaniu składek (odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności z tytułu składek) bez opłaty prolongacyjnej.

Wszystkie te wnioski są dostępne online – na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS oraz na stronie www.zus.pl.

Wnioski można złożyć:

- przez internet na PUE ZUS,
- za pośrednictwem poczty,
- osobiście w placówce ZUS – do skrzynki na dokumenty z napisem „Tarcza antykryzysowa” (bez kontaktu z pracownikiem ZUS).

W przypadku problemów z wypełnieniem wniosku, można liczyć na pomoc pracowników ZUS. Można **kontaktować się z nimi telefonicznie**.

Do dyspozycji klientów są:

- **specjalne nr telefonu** dostępne w dni robocze (pn.–pt.) w godzinach 7–15:
 - nr telefonu **22 290 87 01**
 - obsługa w sprawie świadczeń z powodu poddania się kwarantannie lub izolacji,
 - obsługa w sprawie zasiłków opiekuńczych na czas opieki nad dzieckiem w związku z zamknięciem żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły,
 - nr telefonu **22 290 87 02**; nr telefonu **22 290 87 03** – obsługa w sprawie wsparcia dla przedsiębiorców,
- **ogólnopolska infolinia** pod numerem telefonu **22 560 16 00** dostępna w dni robocze (pn.–pt.) w godzinach 7–18.

Po wybraniu „0” (połączenie z konsultantem Centrum Obsługi Telefonicznej), należy wybrać odpowiedni temat rozmowy:

- 1 – Pomoc techniczna i obsługa e-ZLA,
- 2 – Renty i emerytury,
- 3 – Zasiłki,
- 4 – Informacje dla ubezpieczonych,
- 5 – Informacje dla płatników,
- 7 – Wsparcie dla przedsiębiorców,
- 9 – Zasiłek opiekuńczy i świadczenia z powodu poddania się kwarantannie lub izolacji.